
Državni izpitni center

M 1 3 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 17. junij 2013

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravni	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Ko so se približevali triumvirji, se je Mark Tulij Cicero umaknil iz Rima. Najprej je zbežal v Tuskulan, nato (od tam) je odpotoval v Kajeto, se vkrcal na ladjo in se odpeljal na odprto morje. A ko so ga nasprotni vetrovi večkrat zanesli nazaj k obali in ko sam ni mogel prenašati premetavanja ladje, se je vrnil k pristavi, ki je bila od morja oddaljena nekaj več kot tisoč korakov. Ko so ga na poti prestregli Antonijeji vojaki, je dejal: »Umrli bom v domovini, ki sem jo pogosto rešil.« Precej znano je, da so bili njegovi sužnji pripravljene na boj, toda oni jim je ukazal, naj odložijo nosilnico in mirno prenesejo, v kar jih sili krivična usoda. Glavo, ko je pogledal ven iz nosilnice, so mu odsekali. Pa krutim vojakom niti to ni bilo dovolj; odsekali so mu namreč tudi roki, trdeč, da sta napisali govore proti Antoniju. In tako so glavo odnesli Antoniju in po njegovem ukazu je bila postavljena na govorniški oder med obe roki.

VR

Ko so se približevali triumvirji, se je Mark Tulij Cicero umaknil iz Rima. Najprej je zbežal v Tuskulan, od tam (nato) je odpotoval v Kajeto in se vkrcal na ladjo. A ko so Cicerona, ki je odplul na visoko morje, nasprotni vetrovi večkrat zanesli nazaj k obali in ko sam ni mogel prenašati premetavanja ladje, se ga je naposled polotila naveličanost nad življenjem in begom. Vrnil se je torej k pristavi, ki je bila od morja oddaljena nekaj več kot tisoč korakov. In ko so ga na poti prestregli Antonijeji vojaki, je dejal: »Umrli bom v domovini, ki sem jo pogosto rešil.« Precej znano je, da so bili (njegovi) sužnji pripravljene na boj, toda oni jim je ukazal, naj odložijo nosilnico in mirno prenesejo, v kar jih sili krivična usoda. Ko je iz nosilnice gledal ven in negibno ponujal (negiben) tilnik, so mu odsekali glavo. Pa okrutnosti vojakov to ni bilo dovolj; odsekali so mu namreč tudi roki, trdeč, da sta napisali govore proti Antoniju. Tako so glavo odnesli Antoniju in po njegovem ukazu je bila postavljena na govorniški oder med obe roki.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkušemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Odgovor																																																				
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebnne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th colspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>factum est (1. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> <td>desponsatā (5. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>describeretur (1. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>impf.</td> <td>pas.</td> <td>dicentium (14. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>invenietis (12. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>fut.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol		Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	factum est (1. vrst.)	3.	sg.	ind.	pf.	pas.	desponsatā (5. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	describeretur (1. vrst.)	3.	sg.	konj.	impf.	pas.	dicentium (14. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.	invenietis (12. vrst.)	2.	pl.	ind.	fut.	akt.	–			
Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																				
Glagol	Analiza			Glagol		Analiza																																																
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																														
factum est (1. vrst.)	3.	sg.	ind.	pf.	pas.	desponsatā (5. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																													
describeretur (1. vrst.)	3.	sg.	konj.	impf.	pas.	dicentium (14. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.																																													
invenietis (12. vrst.)	2.	pl.	ind.	fut.	akt.	–																																																
Skupaj	5																																																					

Naloga	Točke	Odgovor																											
2	4	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>quae (4. vrst.)</td> <td>oziralni zaimek</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>sibi (5. vrst.)</td> <td>povratni osebni</td> <td>dat.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>eādem (8. vrst.)</td> <td>kazalni zaimek</td> <td>abl.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>vobis (12. vrst.)</td> <td>osebni zaimek</td> <td>dat.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	Spol	quae (4. vrst.)	oziralni zaimek	nom.	sg.	f.	sibi (5. vrst.)	povratni osebni	dat.	sg.	m.	eādem (8. vrst.)	kazalni zaimek	abl.	sg.	f.	vobis (12. vrst.)	osebni zaimek	dat.	pl.	m.
Zaimek	Vrsta	Analiza																											
		Sklon	Število	Spol																									
quae (4. vrst.)	oziralni zaimek	nom.	sg.	f.																									
sibi (5. vrst.)	povratni osebni	dat.	sg.	m.																									
eādem (8. vrst.)	kazalni zaimek	abl.	sg.	f.																									
vobis (12. vrst.)	osebni zaimek	dat.	pl.	m.																									
Skupaj	4																												

Naloga	Točke	Odgovor
3	4	<p>♦ Pastores claritate Dei circumfulsi sunt.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Odgovor
4.1	1	♦ absolutni ablativ
	2	♦ ko je bil Kvirin upravitelj Sirije
4.2	1	♦ vezani particip
	2	♦ ko so pastirji bdeli
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Odgovor
5.1	4	♦
		♦
5.2	4	♦
		♦
Skupaj	8	

Izpis		Analiza			
Vezna beseda	ut	podredni veznik			
Glagolska oblika	describe retur	Oseba	Število	Naklon	Čas
		3.	sg.	konj.	impf.
		Utemeljitev časa in naklona: Konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom			
Stavčna funkcija	–	predmetni odvisnik			

Izpis		Analiza			
Vezna beseda	quia	podredni veznik			
Glagolska oblika	erat	Oseba	Število	Naklon	Čas
		3.	sg.	ind.	impf.
		Utemeljitev časa in naklona: Ind. impf. za izražanje istodobnosti v preteklosti.			
Stavčna funkcija	–	prislovno določilni (vzročni)			

Naloga	Točke	Odgovor
6.1	2	♦ Et dixit illis angelus, ne timerent.
6.2	4	♦ Angelus pastoribus dixit Salvatorem natum esse eis in civitate David.«
6.3	2	♦ Magister a discipulis quaesivit, ubi Christus natus esset.
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Odgovor
1.1	1	♦ A
1.2	1	♦ C
1.3	2	♦ Horacij in Vergilij
1.4	1	♦ C
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Odgovor
2	10	♦
		Avtor
		Tacit
		Ovidij
		Horacij
		Vergilij
		Seneka
Skupaj	10	

	Deli
	Agrikola, Dialog o govornikih, Germanija, Anali, Zgodovina
	Ljubezni, Umetnost ljubezni, Heroide, O negi obraza, Zdravila ljubezni, Metamorfoze, Fasti, Pisma iz Ponta, Žalostnike, Medeja
	Ode, Epode, Satire, Pisma
	Eneida, Bukolika, Georgika
	Pisma Luciliju, Medeja (ali naslov katere druge Senekove tragedije), Dialogi, Naravoslovna vprašanja, Potikvitet

Naloga	Točke	Odgovor
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	
Naloga	Točke	Odgovor
4	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85